

Πελοπν. (Καλάβρυτ. Οίν.) Πόντ. (Ἀργυρόπ. Κοτύωρ. Κερασ. Χαλδ.)—Λεξ. Δημητρ. β) Θηλ. ἀφέντρα, πενθερά σχετικῶς πρὸς τὴν νύμφην Πόντ. (Ἀργυρόπ. Χαλδ. κ.ά.) 12) Ἀνδράδελφος ἢ καὶ ἄλλος στενὸς συγγενὴς τοῦ συζύγου Εὐβ. (Αἰδηψ.) Ἡπ. (Ζαγόρ. Τσαμαντ. κ.ά.) Θράκ. (Λίν.) Πελοπν. (Αἰγιάλ. Ἀχαΐα Καλάβρυτ. Κόκκιν. Κορινθ. Μεσσ. Παππούλ. Πυλ. Τρίπ. Χατζ. κ.ά.) Πόντ. (Ἀργυρόπ. Κερασ. Χαλδ.) Στερελλ. (Ναύπακτ.) β) Θηλ. ἀφέντρα, ἀνδραδέλφη Πόντ. (Χαλδ.) γ) Εἰδικώτερον ὁ μεγαλύτερος τῶν ἀνδραδελφῶν Θράκ. (Κασταν.) Πόντ. (Κοτύωρ.) 13) Γυναικάδελφος Θράκ. Πελοπν. (Μάν. Οίν.) 14) Ὁ ἀδελφὸς τοῦ γαμβροῦ ἢ τῆς νύμφης Θράκ. (Σάκκ.) 15) Ἰερεὺς εἴτε ὑπὸ τῶν ἰδίων τέκνων εἴτε καὶ ὑπὸ ξένων προσαγορευόμενος Βιθυν. Ζάκ. Θεσσ. (Αἰβάν. κ.ά.) Θράκ. (Δαδ. Σαρεκκλ. Σηλυβρ. Ραιδεστ. κ.ά.) Κεφαλλ. (Ληξούρ. κ.ά.) Μακεδ. (Βλάστ. Κοζ.) Πάρ. Σίφν.—ΔΓουζέλ. Χάσ 12: *Εἶνι προντουμ'νὰ κι θὰ πιράδ' οὐ ἀφέντ'ς Κοζ.* || Ποίημ.

Καλαναρχάω τ' ἀφεντὸς φτωχίη καὶ μνηαῖο
ΔΓουζέλ. ἐνθ' ἄν. Ἡ σημ. καὶ μεσν. Πβ. Εὐσταθ. Ορυσκ. 30,35 «εἰ δὲ καὶ αὐθέντης βούλει σεμνύνεσθαι» (πρὸς ἱερωμένον). 16) Διδάσκαλος Θράκ. (Σηλυβρ.) Διὰ τὴν σημ. πβ. Μεθόδ. ἐν P. G. 18, 360 c «τὸν αὐθέντην διδάσκαλον». Ἡ λέξ. καὶ ὡς κύριον ὄν. ὑπὸ τοὺς τύπ. Ἀφέντρα Θράκ. (Τσακίλ.) Ἀφέντρα Πόντ. (Ἀργυρόπ. Κοτύωρ.) Ἀφέντω καὶ Ἀφέντρω ΜΦιλήντ. Γλωσσογν. 3, 33. Καὶ ὡς τοπων. ὑπὸ τοὺς τύπ. Ἀφέντρα Ρόδ.

Πβ. ἀφεντάκι, ἀφεντάκις, ἀφεντάκος.

ἀφεντιὰ ἢ, αὐτεντία Ἀπουλ. (Καλημ.) αὐτεντία Ἀπουλ. (Τσολλίν.) ἀστεντία Καλαβρ. (Μπόβ.) ἀφεντία Ἡπ. (Ἀρτ.) Κορσ. Πόντ. (Κερασ. Τραπ. Χαλδ.) Χίος κ.ά. ἀφεδιά Κύθηρ. Πελοπν. (Μάν.) κ.ά. ἀφεντία Πελοπν. (Λεῦκτρ.) ἀφεντιά σύνθηθ. ἀφιντιά βόρ. ιδιῶμ. ἀφιντιά Θεσσ. ἀφεδιά πολλαχ. ἀφιντιά πολλαχ. βορ. ιδιῶμ. ἀφεδιά Βιθυν. Θήρ. (Οἶα) Κρήτ. Μήλ. Νάξ. (Ἀπύρανθ.) ἀφεγκία Τσακων. ἀφεγκιά Κύπρ.

Τὸ μεσν. οὐς. ἀφεντιά, ὃ ἐκ τοῦ μεταγν. αὐθεντία. Καὶ ὁ τύπ. ἀφεντία μεσν. Ἰδ. Μαχαιρ. 1, 320 (ἐκδ. R Dawkins) «διὰ τοῦτον ἡ ἀφεντία σου πέμπε γραφεὺς εἰς τὴν ἀφεντιάν τῆς Γένουβας».

1) Ἐξουσία, ἀρχὴ πολλαχ. καὶ Πόντ. (Κερασ. Τραπ. Χαλδ.): Φρ. Ἀπὸ Θεοῦ καὶ ἀφεντίας (ἐξ ἀνωτέρας βίας. Περὶ τῆς φρ., ἣτις καὶ ἐν ἐγγράφῳ Ζακύνθου τοῦ ἔτους 1594 «ἐβγάνοντας ἀπὸ Θεοῦ καὶ ἀφεντίας», πβ. ΝΠολίτ. Παροιμ. 2, 674) Ζάκ. Ἀπὸν Θεοῦ κι ἀπ' ἀφιντίας Λυκ. (Λιβύσσ.) Ὁξω ἀπὸ Θεοῦ κι ἀπ' ἀφεντία (ἐκτὸς ὑπερτέρας βίας, ἐκτὸς ἀνυπερβλήτου κωλύματος) Ἡπ. Ὁξω ἀπὸ Θεοῦ κι ἀπ' ἀφεντία (συνών. τῇ προσηγουμένῃ) Πελοπν. (Μεσσ.) || Ἀσμ.

Ἀιλλοὶ 'ς ἐμᾶς κι αἱ βαί 'ς ἐμᾶς, πάρθεν ἡ ἀφεντία Κερασ. Τραπ. Χαλδ. Ἡ σημ. καὶ μεσν. β) Ἐξουσία δικαστικὴ Κρήτ. Κάρε. (Ἐλυμπ.) κ.ά.: Ἀσμ.

Γιὰ τὸ Μανόληθ θὰ σᾶς πῶ τὸν Ἀγιαποστολίτη ποῦ τὸν γυρεύ' ἡ ἀφεδιά νὰ τὸν ἀναρωτήξῃ Κρήτ.

Καλέ, ἐν τὰ ἀρέθηκεν ἡ Μαρονδία τὰ πάθη, πορνὸ βραδὺ 'ς τὴν ἀφεντιὰ ν' ἀνεοκατεαίν-νῃ; Ἐλυμπ. 2) Φυλακὴ, δεσμοκτήριον Ἀθῆν. Κέρκ. Κύθηρ. Πελοπν. (Αἴγ.) κ.ά.: Φρ. Ποῦ νὰ σὲ φάῃ ἡ ἀφεδιά! Κύθηρ. Ἀφεντιά καὶ τράγεια ψώρα! (ἀπάντησις ὀργισμένου κυρίου πρὸς ὑπηρέτην ἀποκαλοῦντα αὐτὸν ἀφέντην) Ἀθῆν. Πελοπν. (Αἴγ.) || Ἀσμ.

Πῆραν τὰ χρέγη τὰ προικιά κ' ἡ ἀφεντιά τὰ πλούτη

Κέρκ. Ἡ σημ. καὶ μεσν. Ἰδ. Σαχλίκ. Γραφαὶ καὶ στίχοι στ. 71 (ἐκδ. G Wagner σ. 65) «κ' ἐβάλαν τοὺς 'ς τὴν ἀφεντιὰν κ' ἐσύρασιν τὴν πίσσαν». 3) Κυριότης κτήματος γεωργικοῦ κατ' ἀντίθεσιν πρὸς τοὺς κόπους, τὴν καλλιέργειαν Κεφαλλ.: Ὁ δεῖνα ἔχει τὴν ἀφεδιά κ' ἐγὼ ἔχω τοὺς κόπους. 4) Τὸ ἐκ τῶν εἰσοδημάτων μερίδιον τοῦ ἰδιοκτήτου τοῦ κτήματος ἀνερχόμενον εἰς τὰ $\frac{2}{5}$ ἢ $\frac{1}{5}$ κατὰ τὴν συμφωνίαν Κεφαλλ. 5) Ἡ τάξις τῶν ἀρχόντων Κρήτ. (Βιάνν.) κ.ά. Συνών. ἀρχοντικὸ (ἰδ. ἀρχοντικός B 3). 6) Πλοῦτος Λεξ. Δημητρ. Συνών. ἀφέντεμα 2, βιός. 7) Σεμνότης, χάρις, εὐγένεια τρόπων πολλαχ.: Ἐχει ἀφεντιά ἀπάνω του. Συνών. ἀρχονταρίκι 4, ἀρχοντιά A 4. 8) Μετὰ γενικῆς τῆς προσωπικῆς ἀντωνυμίας συνήθως β' καὶ γ' προσώπου τίθεται ἀντὶ αὐτῆς τῆς ἀντωνυμίας σὺ καὶ αὐτὸς ὡς φιλοφρονητικὴ προσφώνησις ἢ χάριν ἐμφάσεως (ἰδ. ΓΧατζιδ. ἐν Ἐπετ. Φίλος. Σχολ. Πανεπ. Θεσσαλον. 1 <1927/31>) κοιν. καὶ Ἀπουλ. (Καλημ. Τσολλίν.) Καλαβρ. (Μπόβ.) Τσακων.: Ἡ ἀφεντιά του τό 'καμε. Εἶναι δουλειὰ τῆς ἀφεντίας σου (ἰδική σου). Ἡ ἀφεντιά σας πῶς λέτε νὰ γίνῃ; Τὸ θέλει ἡ ἀφεντιά του. Καληνύχτα - καλησπέρα τῆς ἀφεντίας σας κοιν. Ἡ -γ-ἀφεδιά σου μοῦ τό 'πες Κρήτ. Κάτσε ἡ ἀφεντιά σου Πελοπν. (Καλάβρυτ.) Ἡ ἀντεντία σου -σα κττ. Τσολλίν. Ἀστεντία σα Μπόβ. Ἐ αὐτεντία του 'ε τέλει Καλημ. Εὐχαριστοῦ τὴν ἀφεγκία νι (τὴν ἀφεντιά σου) Τσακων. Ἀστεῖσμοῦ χάριν λέγεται καὶ ἐπὶ τοῦ α' προσώπου: Ἡ ἀφεντιά μου κοιν. || Φρ. 'Σ τὴν ἀφεδιά σου! (ἐνν. πίνω, οὕτω λέγει ὁ πίνων ἐν συμποσίῳ πρὸς τὸν μέλλοντα νὰ διαδεχθῇ αὐτὸν εἰς τὴν πόσιν) Κρήτ. Ζωὴ 'ς τὴν ἀφεντιά σου! (εὐχή) Πελοπν. (Ἀνδρίτσ.) || Γνωμ.

Κάλλιο νὰ 'χ' ἡ ἀφεντιά σου | παρὰ νὰ 'χουν τὰ παιδιὰ σου Αἴγιν.

Ἀμα ἔχου δὰ παιδιὰ μου, δὲ θενά 'χῃ ἡ ἀφεδιά μου, τσαὶ σὰν ἔχῃ ἡ ἀφεδιά μου, θὰ 'χουνε τσαὶ τὰ παιδιὰ μου Θήρ. (Οἶα) || Ἀσμ.

Ἀ μ' ἀγαπᾷς, πουλλάκι μου, ρώτηξε τὴ γαρδιά σου κι ἂ μ' ἀγαπᾷς κ' ἐγὼ ἀγαπῶ σένα τὴν ἀφεδιά σου Κρήτ.

Μάννα μου, 'ς τὴν αὐλούδαν σου ἔθ-δεις χρουσήν μηλοῦδαν τῶν κάμνει μῆλα κότθινα σὰν τῶν τὴν ἀφεγκιάν σου Κύπρ. Ἡ χρῆσις καὶ μεσν. Ἰδ. Συναξάρ. γαδάρ. στ. 360 (ἐκδ. G Wagner σ. 122) «ἀφέντη μου κύρ σύντεκνε, νὰ πῶ τὴν ἀφεντιά σου». Πβ. καὶ Εὐσταθ. Ορυσκ. 322,58 «ἀλλὰ τί τούτου μέλον τῇ αὐθεντία σου;» Συνών. φρ. τοῦ λόγου σου (ἰδ. λόγος).

ἀφεντιάζω Ἡπ.—Λεξ. Δημητρ.

Ἐκ τοῦ οὐς. ἀφέντης.

Εἶμαι αὐθέντης, ἐξουσιάζω ἐνθ' ἄν.: Ἀσμ.

Ἀφέντη, ἀφεντάκη μου, χίλιες βολὲς ἀφέντη, πολλὲς βολὲς ἀφέντισσες καὶ πάλ' ἀφέντης εἶσαι

Ἡπ. Συνών. ἀφεντεύω.

ἀφεντικά ἐπίρρ. πολλαχ.

Τὸ μεσν. ἐπίρρ. ἀφεντικά. Ἰδ. Λύβιστρ. καὶ Ροδάμν. E 1418 (ἐκδ. J Lambert) «τὸ κάστρον τῆς καρδιάς μου μόνη νὰ τὸ ποτάξῃς, | ἀφεντικά νὰ τὸ διαβῇς τὸν πύργον τῆς ψυχῆς μου».

1) Κατὰ τὸν τρόπον τοῦ αὐθέντου, εὐδαιμόνως, πλουσίως ἐνθ' ἄν.: Εἶναι ἀφέντης καὶ ἀφεντικά πορεύεται ΑΚαρκαβίτσ. Ζητιᾶν. 61 || Γνωμ.

Ὅποιος δὲ ντρέπεται | ἀφεντικά πορεύεται

Λεξ. Δημητρ. 2) Ἐπὶ βοσκημάτων, κατὰ τρόπον σινηταιρισμοῦ τοιοῦτον, ὥστε ὁ ἰδιοκτήτης νὰ λαμβάνῃ ἐτή-

